

'מגבונים לחים בשבת'

פולמוס ה'מגבונים בשבת'

מגבונים לחים: ככל ימות השבוע רגילים להשתמש במגבונים כדי לחים לניקוי (Baby wipes), למטרות רבות ומגוונות, כאשר השיטה מביניהם הוא לניקוי תינוקות, רוב המגבונים המיוצרים כיום עשויים ממתילת שמורכת מחומר סינטיטיים, הספוג בחומר ניקוי נוזלי. מגבונים אחרים מיוצרים מנייר טואלט רטוב, המתכלה ומיועד להשלכה לאסלה.

בגיליונות שלפנינו נדון א"ה בנושא 'השימוש במגבונים לחים בשבת'. בגיליון הנוכחי מספר 240 נלמד, האם מותר להשתמש במגבונים בשבת, או שאסור משום שחיה, שהוא בכלל מלאכת מלכן ומלאכת דש. בגיליון 241 נברר, האם מותר להשתמש בשבת 'בספריי לניקוי תינוקות', במגבונים שלא נסחטו / נסחטו קצת / יבש לנגרי / נייר רטוב / נייר יבש. בגיליון 242 נעסוק, בענין מגבונים לחים עם 'הכשר' מיוחד לשבת. מה הם תנאי הכשרות, והאם מועיל לפי כל השיטות.

כידוע קיים פולמוס גדול בנושא השימוש במגבונים לחים בשבת קודש, ודשו בו רבים בספרי האחרונים, האוסרים והמתירים מביאים סברות וראיות גדולות ומוצקות לכאן ולכאן, ומצטיידים גם בהוכחות מדברי המדענים לדבריהם. הגדיל לעשות הג"ר מאיר לייפער שליט"א, שחיבר ספר מנחת שבת קרוב ל-300 עמודים, לברר ולהקיף את דעת גדולי הדור בנושא השימוש במגבונים בשבת. מקוצר הגיליון נכתוב רק את ראשי הפרקים והיסודות ותן לחכם ויחכם עוד, הרוצה לברר על כל הנושא עם הראיות לכאן ולכאן, מוזמן לעיין באריכות באמורים הרבים, שאת עיקריהם נצטט להלן.

איסור חגירת משקים הבלועים בדם, משום איסור מלכן, ומשום איסור מפרק שהוא תולדה של מלאכת דש, מקורו בגמ' בשבת (דף קיא.) ובכתובות (דף יד.) וכפי ביאור הראשונים והפוסקים שם, ויבאר בהרחבה בס"ד בגיליונות הבאים.

שיטת האוסרים

1. אסור מדאורייתא

לדעת הג"ר ניסים קרליץ זצ"ל (חוט שני חלק א-ב פרק לג סוף עמוד רט) את המגבונים רטובים מאד שנסחטים בשעת השימוש, אסור מדאורייתא להשתמש בהם בשבת משום מפרק, שהרי צריך למים היוצאים כדי לנקות בהם. ואין הבדל אם ספוג במים או בשמן או בשאר משקים. ומצטט את דברי הרמ"א בהלכות יום הכיפורים (סימן תריג סעיף ט) שאסור לשרות מפה מבעוד יום ולעשותה כמין כלים נגובים ולהצטנן בה

משיב כהלכה

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב, כל מי ששולח תשובה מבוחרת על השאלה נכנס להגרלה!

הפרס השבוע: 100 ₪

(ההגרלה על דעת רבני המפעל)

שאלה: האם מותר להשתמש בשבת 'בספריי לניקוי תינוקות', ומדוע? במגבונים שלא נסחטו / נסחטו קצת / יבש לנגרי / נייר רטוב / נייר יבש.

מקורות: נפסק בשו"ע (סימן שב סעיף יב) אסור לנגב כוס שהיה בו מים או יין, במפה, משום דאחי לדיי שחיה. ומבואר במשנ"ב (ס"ק ט) שאסור לנגב כוסות צרים, אבל מותר לנגב דבר רחב, ונעת צריך לברר האם יש לאסור משום 'פסיק רישא' שיסחוט.

מגבונים שנסחטו מערב שבת, כתב ברמ"א בהלכות יום הכיפורים (סימן תריג סעיף ט) שאסור לשרות מפה מבעוד יום ולעשותה כמין כלים נגובים ולהצטנן בה ביום הכיפורים, כי חוששים שזמן לא תנגב יפה ויבא לדיי שחיה. ומבואר במשנ"ב (ס"ק ט) דאם מראש לא היה רטוב (אלא מעט באופן שלא נסחט) מותר.

תשובות ניתן להעביר עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתיגע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה), בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד) באחד מהאפשרויות הבאות:

- בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולוחה 4
- בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשוט'
- בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
- מפקס מספר 6507823-1532
- במייל 5047867@gmail.com

שם הזוכה בהגרלת גיליון 239 על סך 100 ₪

האברך החשוב הרב יהודה ברכץ שליט"א

כולל 'אהבת שלום' ירושלים

המדור השבוע נתרם לעילוי נשמת זקן המשגיחים הגאון הגדול רבי דב ב"ר צבי יחזקאל יפה זצוק"ל נלב"ע י"ט חשוון תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה.

לזכרון עולם בהיכל ד'

הגיליון השבוע הונצח לעילוי נשמת רבה של 'קהל עדת ירושלים' ישיבת המתמידים הגאון הגדול רבי נתן יהודה לייב מינצברג זצוק"ל בעל סדרת הספרים 'בן מלך' יהי רצון שיעמוד לנו למליץ יושר ויהיה שפתותיו דובבות בקבר נלב"ע ט"ז חשוון תשע"ט ת.נ.צ.ב.ה.

מענה לפניית הג"ר יצחק מרדכי רובין שליט"א

שבת מנחת ירו

נספח

מכתב מרדכי יצחק שלו - ממומחש לעניני מסקטול אורות המיטיבים שבמחשבות הרוחות

דרי תקופ של
תשס"ז
13669
ד.ת.
82228
דגמ.

ג' טבת אב תשס"ז

לכבוד
ר' מאיר ליפא
חוב טקס 4
בני ברק
א.א.

במסגרת לשאלת בני בניו מרדכי ומגבויים ליום יומי פרק השמיני:

מגבויים ליום ערשית המערכת על פיניו פוליאטור או פוליאטורין לזכרון סטטיים סקטורם במסגרת חסימת הסקטור הפנימי על ידי חסימת פיניו על ידי חסימת דרי הרוחות קטנים למיכב המיטיבים פנימיים סטטיים למגבויים על פינת פיניו על ידי חסימת PMP בלחץ הסקטורית, וכן דגמ פוליאטור סקטור סטטי.

נייר ערשית חסימת סטטיים פנימיים על פי רוב פיניו על פיניו יומי ערשית חסימת פיניו הנומח כגון פיניו סטטי סטטי, קטומה ופנימה במסגרת סטטיים.

מכתב שבו ליפא, מאיר בן חיים חסיד דוד מרדכי של 129 חולדסי פניו ליפא חסידות

שבת כהלכתה מהדורא קמא פרק יד סעיף לג ושם בהערה (צד שהחירי את השימוש במגבויני נייר, מעיד הגר"מ רובין ששכר היה לו בזה בירור דברים עם הגרש"ז, ואחרי שהביא לפניו את דברי המומחשים שהחומר כן נכנס פנימה לסיבי המגבוי, חזר בו הגרש"ז מהחירת להשתמש במגבויים, והורה בהם לסיבוי לאיסור. אלא שמ"מ גם לאחר שחזר ואסר הגרש"ז, סבר שאינו איסור דאורייתא כיון שלא ניכר המשקה שיוצא אלא מתאדה מיד, ואינו דומה למלאכת דש שניכר המשקה היוצא מן האוכל.

ומוסיף הגר"מ רובין, שהורה לו הגרש"ז לעיין בהערות הגדפסות מחדש לספר שמירת שבת כהלכתה לפרק יד הערה צד, שם כתב - אך אפשר לדון, שגם אם מנגב בחוזק תינוק מלוכלך, כיון שהנייר והנסחט הכל הולך לאיבוד ולא נשאר רק ריח שאין בו ממש, יתכן שאינו דומה כלל למפרק כי שם הוא נשאר בעין להשתמש בו אח"כ, אך מאידך הרי זה דומה לניגוב בצמר גפן שטבול במים או באלכוהול לנקות מקום הזריקה, שכתב שהשבה שאסור משום מפרק, ולא מועיל מה שזרק את הצמר גפן, שהרי בתחילה סוחט ממנו מים לנקות את המקום, ואין לך צורך גדול מזה.

(המכתב של הגרש"ז א לאסור את השימוש בצמר גפן ספוג במים בשבת, ממוען להג"ר אליעזר יהודה ולדנברג זצ"ל שהחירי להשתמש בצמר גפן ספוג במים בשבת, משום שהנסחט הולך לאיבוד, והצמר גפן נזקק לאשפת, המו"מ מופיע בשו"ת ציץ אליעזר חלק ט סימן יז קונטרס רפואה בשבת פרק ב אות לג).

וראה עוד בשולחן שלמה (סימן ש"כ הערה כ"ד על ס"ק כ"ב) - המפי עדים נאמנים שנו"ג עמו בנדון זה בערוב מיו, נראה שראוי להחמיר ולא להשתמש בממחשות לחות בשבת. ויסוד ענין זה, ראה בספר מאור השבת (חלק ב פניני המאור מכתב כא א - ג עמודים תקכא-תקכה) שם הגרש"ז א מתחבט מה ההבדל בין צמר גפן ספוג שאסר לממחשות לחות שהחירי.

והעיד הגרש"י חזו שליט"א (מנחת שבת עמוד ו', פרק ב הערה ט', סימן ה' הערה ג', עמוד רס"ז) - "ערכת דברי לפני הגאון ר' מאיר שמה שליט"א בנו של פוסק הדור הגאון ר' שלמה זלמן אויערבך זצ"ל. והלך לשאלו את דעת אביו הגאון הנ"ל וענה לו שאף שהדברים נראים, בכל זאת כבר הוסכם אצלו לאיסור. ולא פירש לו טעמא דמילתא. ולאחר זמן מה חזר שוב ואמר לו שכבר הוחלט אצלו דבר זה לאיסור להשתמש בשבת."

לדעת הג"ר חיים פנחס שניגור זצ"ל (תשובה בכת"י י"ג אולו תשנ"ח, תורת המלאכות ח"ג מלבן ס"ק ל"ו ד"ה והגאון ר') - "היות שבכדי לנקות את התינוק צריכים שיצאו מים אלו כדי לרכך הלכלוך ולנקות את העור, א"כ מוביל אין המים הלכדים לאיבוד, ויש בזה משום מלאכת מפרק בשבת, ובאלו העשויות מגידולי קרקע יש בזה איסור דאורייתא משום מפרק תולדה דדש."

וכן דעת הג"ר פסח אליהו פאלק שליט"א (אחרי שהאריך בזה מאוד בשו"ת מבחז אליהו חלק ב סימן יד), שאסור מדאורייתא להשתמש בחפץ מזהב עם מגבויים לחים, ומיניו כלל טענות המתירים שדבריהם טעות גדולה. וכן בספר הלכות שבת למעשה (עמוד נח)

השו"ת השבועי מ'בית הוראה הילכתא'

שאלה: עליתי משיבה קטנה לישיבה גדולה, רציתי לשאול כאשר אני פוגש את החברים מהישיבה הקודמת. האם מותר לנו לדבר על הסגנונות השונים בשיבות, ההבדלים שגורמים מעלות וגם חסרונות?

תשובה: מותר לדבר על ישיבות איזו מהם טובה ואיזו לא, וכן על הסגנון של כל ישיבה וכדומה, אפילו שאין לו תועלת לעכשיו, משום שדברים אלו מפורסמים ויודעים לכל. אמנם הוסיף פרשנות שלילית מעצמו אסור, שזה אינו מפורסם ויודע.

וכל זה בתנאי שהמספר אינו מספר בשביל לגנות את הישיבה, אלא רק כסיפור דברים בעלמא בכדי להכיר את 'עולם הישיבות'. (ההיתר של דבר מפורסם הוא רק כשאינו מספר בשביל לגנות).

ומכל מקום לשומע אסור להאמין לדברים אלו לגמרי, משום שמצוי שאנשים מגזימים בדבריהם.

להערות לכותב התשובה ניתן לפנות ל'בית הוראה הילכתא' 05350535-2 שלוחה 1-4

לא נכנס לפנים אלא נשאר מבחוץ. ומדגיש שזה ודאי שאסור לסחוט ממחטות אלה, והיינו לסחוט אותם בכך היד כדי להוציא מהן נוזל, וכן אסור לסחוט אותן לא גוף התינוק או המבוגר כדי לסחוט מהם נוזל, וכל ההיתר הוא רק בשימוש רגיל ומקובל במגבונים, בתנאי שאין כוונתו לסחוט נוזלים ואינו סוחט להדיא על ידי קיפול המגבון בכך ידו ובסחיטתו.

ולאחר בירור עם המומחים, התברר שהמגבונים מיוצרים במיוחד באופן שרוב המים לא יבלעו בתוך המגבון כי אם מעט מן המים, וכל מטרת המגבון בהם אינה להוציא מהם את המים, אלא לנגב התינוק באופן שלא יישארו מים שיצטרך לנגבם אחר כך אלא שיישאר רק הריח מהם, ומשום כך אין בזה איסור סחיטה, אלא אם כן מקפל את המגבון בחזקה כדי להוציא ממנו מים.

וכותב שסומך להיתר 'אני על משמרת אעמודה', מאחר שהגר"מ פיינשטיין זצ"ל (שו"ת אגרות משה א"ח חלק ב סימן ע) התיר את השימוש בנייר רטוב בשבת, והגרש"ז איועראבא זצ"ל פירסם דעתו להיתר בשמירת שבת בהלכתה (מהדורא קמא פרק די סעיף ג' ושם בהערה צד) ולדברי האחרות שבת אף כתב מתחילה תשובה להיתר, וכיון שלא חזר בו בפרסום, אין איש נאמן שחזר בו, כי אם אכן חזר בו מההיתר היה עליו לחזור בו בשער בת רבים ולהודיע קבל עם ועדה בכתב ידו ובשמו שאסור להשתמש במגבונים אלה כדי למנוע מכשול מרבים. וביותר ששמע מהגר"ח יהושע ישעיה נויבירט זצ"ל וכן מבני משפחת הגרש"ז, שעד יומו האחרון עמד הגרש"ז על דעתו להקל, ולא חזר בו.

והוסיף הגר"א ויס בקובץ אור השבת (ח"ח עמ' כ"ב ד"ה והעיד) 'והעיד בפני ת"ח מופלג מחשובי' צאצאיו של הגרש"א הגר"ח גולדברג שליט"א שסבו הגדול הורה למעשה זמן קצר לפני הסתלקותו שמותר להשתמש בממחטות אלה ולא כפי שנכתב במנחת שלמה ובאורחות שבת שחזר בו מהוראתו'. אלא שהוסיף הגר"ח גולדברג שסבו התייר אף רק בשמוש בנחת ולא בחזק. והעיד הגר"ד פיינשטיין שליט"א (דברת בם סימן קי) שהמנהג בכל משפחת פיינשטיין להשתמש במגבונים לחים בשבת, על פי דברי האגרות משה.

מאת הגר"ר פסח אליהו פאלק שליט"א בעריכת הגר"ר אברהם יוסף גארדאן שליט"א כותב שאיסור חמור להשתמש במגבונים לחים בשבת, ומעיד שבדק הרבה סוגי מגבונים, ונוכח שבכולם השתמש בלוע בתוכם, ובעת השימוש יוצא שיעור ניכר מהממשה, טופח על מנת להטפח.

2. הוראה לאיסור

הגר"ר מגליאל הכהן רבינוביץ שליט"א (שו"ת גם אני אודך חלק ב' סימן קלט) שאל את הגר"ר חיים קנייבסקי שליט"א בזה הלשון - האם מותר להשתמש בשבת בממחטות לחות לניקוי תינוקות בשבת, או לא? תשובה טוב ליהרר צ"ע.

המנחת יצחק (חלק י סימן כה) מביא את דעת הגר"ר יחזקאל ראטה שליט"א (וכפי שכתב בשו"ת עמק התשובה חלק ג סימן יג) וגיסו הגר"ר יהודה משלם פאלאטשעק שליט"א שנוטים להחמיר, ומסכים עם דעתם שאין לקנח עם מגבונים לחים בשבת.

מסקנת השבט הלוי (חלק ח סימן נט, חלק י סימן נח, ארחות שבת חלק א' בירורי הלכה סימן ז' עמוד תקנ"ו) שלפי דעת המקילים, ניתן להקל לצורך תינוק ובהיתר שאל לחלוץ חזק שיועיל ליד סחיטה, כמבואר בט"ז (סימן שכ סעיף יב) שאם אינו דוחק בכך מותר לגרר את הממשה, וחשש כיבוס לא שייך בנייר העומד להשליך לאשפה, ויש צד למחמיר, אבל לבריא המשתמש לשם תענוג אין צורך להקל. ואחרי שהעירו לו שכיום המגבונים מאד רטובים וכמעט שאי אפשר להימנע מלחיצה חזקה שגורמת לסחיטה, קשה להתיר ובפרט כאשר הענין מסור להמונים ונשים, ועליו להחמיר בכזאת עד שנדע שהמציאות נשתנה.

ושמעתיה מהגר"ר צבי ריבלין שליט"א וכן שמענו מאחד מגדולי ההוראה שליט"א, שלמעשה ההוראה בזה לאסור להשתמש במגבונים לחים בשבת.

שיטת המתירים

3. מותר רק במגבוני נייר

כתב בשמירת שבת כהלכתה (מהדורא קמא פרק די סעיף לג ושם בהערה צד, מהדורה בתרא פרק י"ד סעיף ל"ז והערה צט) יש מקום להקל ולקנח תינוק או לנגב את הפנים או הידים בממחטות לחות (אלו העשויות מנייר - ולא מבלבד שלא יסחוט בידיים את הממחטה ואף לא יקנח בחוזק, כי אז במעשהו לא יסחוט הנוזלים, ולכן אין בזה משום איסור סחיטה, ובהערה שם צידד בתחילה הגרש"ז להיתר אפילו כאשר דוחק היטב, שאין בזה משום מפרק כיון שהכל הולך לאיבוד, אך שוב חזר בו משום שהוא דומה לצמר גפן שטבול במים או באלכוהול, שכבר נתבאר שאסור לסחוט משום מפרק, לכן רק היתר לקנח בנחת ולא בחוזק.

בשו"ת אגרות משה (א"ח חלק ב סימן ע) התייר לנגב שולחן בנייר ספוג במים בתנאי שאינו מתכוון לסחוט, דחשיב הולך לאיבוד משום שלא צריך את המשקין וכן אין דרך לסחוטו. ובשו"ת הר צב (א"ח חלק א' סימן קצ) היקל בסחיטת נייר שאין בו איסור דאורייתא, כיון שאינו עומד לסחיטה ודמי שלשקות לסחיטתן מדרבנן, וצידד להקל לכתחילה לקנח בנייר רטוב דחשיב הולך לאיבוד ואין לגזור שבא יסחוט דהוי גזירה לגזירה, ומדבריו רואים שלא החשיבו לפסיק רישא. [צוין שכבר המריך להוכיח במאור השבת (ח"ב פניני המאור אור הפנינים אות כב), גםם לדברי האגרות משה יש לאסור במגבונים ודבריו נכתבו רק על נייר ספוג במים שיש שם סברא מיוחדת להיתר].

4. מותר לכתחילה

בירור סברת המתירים במבואר באריכות על ידי הגר"ר אשר זעליג וייס שליט"א (שו"ת מנחת אשר חלק י"ד, חלק ב' סימן לג, אור השבת חלק י"ח עמוד כ"ב, קובץ שו"ת חלק כט עמוד תקנ"ו) שמותר לכתחילה להשתמש במגבונים לחים בשבת אף אלו העשויים מבלבד ותמה על החילוק שכתב בשמירת שבת כהלכתה להתייר רק מגבונים מנייר ולא מבלבד.

וההיתר הוא בתנאי שאינו מתכוון לסחוט, שכן עיקר החומר

עדכוני הלכה

'בית הוראה - הילכתא'

מפעל 'הלכתא' חרט על דגלו לימוד והחדרת ההלכה בציבור ריאלי ד'. רבני בית הוראה 'הילכתא' נותנים מענה לשאלות הלכתיות במוקד המענה הטלפוני, תוך ביאור מקורות וטעמי ההלכה ופטריות. ניתן להתקשר לבית הוראה בכל שעות היום, בוק וטלכו לקבל מענה לשאלות בכל תחומי ההלכה. פירוט השלוחות ב'קו בית הוראה' לאחר הקשה על הספרה 1.

1. שאלות כלליות
2. הלכות שבת ומכשירי חשמל דיגיטליים בשבת
3. חושן משפט ודיני ממונות
4. דיני לשון הרע ורכילות
5. כשרות משקאות חריפים
6. דיני העסקת עובדים זרים והלכות יחוד

ולדעת הג"ר עובדיה יוסף זצ"ל (חזון עובדיה שבת חלק ד עמוד קמח), מצד הדין מותר להשתמש במגבונים לחים בשבת אפילו במגבוני בד, בפרט לצורך תינוקות ובתנאי שלא ידחוק בחזקה שלא יצאו מהם נוזלים, אלא ישתמשו בהם בנחת.

5. יש על מי לסמוך

ובש"ת רבבות אפרים (ח"ו סימן קל"ח, ח"ז סי' קי"ח, ח"ח סי' תנ"ו ד"ה ועניתי אליבא דהלכתא חלק ט"ו עמוד קמ"ו טור ד') שלדעת האגרות משה מותר, ולדעת המנחת יצחק אסור, והמקילים להשתמש במגבונים בשבת יש להם על מי לסמוך, והורה למעשה להיתר, בתנאי שלא יסחוט ולא ינקה בחזקתו, ובתנאי שאינם רטובים לגמרי.

הג"ר יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א האריך בספרו **ים החכמה** (תשע"ה) מעמוד צה עד עמוד רצז) בקונטרס מיוחד המשתרע על מעל מאתיים עמודים, בהביאו את כל צדדי הנושא עם ביאור נרחב של שיטות האוסרים והמתירים וטעמיהם, ומסיק שמותר להשתמש בוויל'ס בשבת, ומי שרוצה להחמיר יש מקום גדול להחמיר כדי לצאת מכל הספיקות, ומי שיש לו צורך גדול מותר להשתמש לכתחילה, אפילו שדחוק את המגבון לצורך הניקיון, ורק בתנאי שמשמש שימוש רגיל ולא ידחוק בכוונה להוציא את הנוזלים. ומסיים דבריו, שכל זה נכתב בהלכה ולא למעשה, ולמעשה ישאל למורה הוראה.

סיכום הגיליון:

דינים העולים

1. **מגבונים לחים: נחלקו פוסקי הדור בדין השימוש במגבונים לחים בשבת, רוב גדולי הפוסקים מורים בזה לאיסור, משום איסור סחיטה שהרי צריך להוציא הגוזל הספוג.**
2. **יש מתירים בכל סוגי המגבונים, ובתנאי שלא יקנה בחוזק ולא יסחוט בימים, את המגבון, ויש מתירים במגבוני נייר ואוסרים במגבוני בד.**

הג"ר יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א האריך בספרו ים החכמה (תשע"ה) מעמוד צה עד עמוד רצז) בקונטרס מיוחד המשתרע על מעל מאתיים עמודים, בהביאו את כל צדדי הנושא עם ביאור נרחב של שיטות האוסרים והמתירים וטעמיהם, ומסיק שמותר להשתמש בוויל'ס בשבת, ומי שרוצה להחמיר יש מקום גדול להחמיר כדי לצאת מכל הספיקות, ומי שיש לו צורך גדול מותר להשתמש לכתחילה, אפילו שדחוק את המגבון לצורך הניקיון, ורק בתנאי שמשמש שימוש רגיל ולא ידחוק בכוונה להוציא את הנוזלים. ומסיים דבריו, שכל זה נכתב בהלכה ולא למעשה, ולמעשה ישאל למורה הוראה.

הג"ר יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א האריך בספרו ים החכמה (תשע"ה) מעמוד צה עד עמוד רצז) בקונטרס מיוחד המשתרע על מעל מאתיים עמודים, בהביאו את כל צדדי הנושא עם ביאור נרחב של שיטות האוסרים והמתירים וטעמיהם, ומסיק שמותר להשתמש בוויל'ס בשבת, ומי שרוצה להחמיר יש מקום גדול להחמיר כדי לצאת מכל הספיקות, ומי שיש לו צורך גדול מותר להשתמש לכתחילה, אפילו שדחוק את המגבון לצורך הניקיון, ורק בתנאי שמשמש שימוש רגיל ולא ידחוק בכוונה להוציא את הנוזלים. ומסיים דבריו, שכל זה נכתב בהלכה ולא למעשה, ולמעשה ישאל למורה הוראה.

נושא הגליון הבא:

ספריי לניקוי תינוקות בשבת

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"נ, לרפ"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס

'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המודר 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות מהלכה

גליון שבועי

שיעורים ומי עינן

מוקד למענה הלכתי

ביורוי הלכה אקטואליים

קו הילכתא

חוברות הדרכה

מוקד הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי

קו הילכתא

02-5377-085

לקבלת הגליון במייל

5047867@gmail.com

פקס: 02-6507823

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרות, ועוד...